

Gemeinde
Ralbitz-Rosenthal

Gmejnska nowina Ralbicy - Róžant

35. lětnik / 7.wudaće
**Hamtske topjeno
wulki róžk 2024
19.12.2023**

www.ralbitz-rosenthal.de
gemeinde@ralbitz-rosenthal.de

Přejemy wšitkim wobydlerjam gmejny a čitarjam gmejnskeje
nowiny žohnowane a měrliwe hody kaž tež strowe nowe lěto!

Wobzamknjenja gmejskeje rady gmejny Ralbicy-Róžant

Na posedženju gmejskeje rady dnja 14.12.2023 su so scěhowace wobzamknjenja schwalili:

Wobzamknjenje č. 50-12/2023

Wobzamknjenje k nowej wersiji wustawkow gmejny Ralbicy-Róžant wo zarunanju čestnohamtskeje džěławosće

Wobzamknjenje č. 51-12/2023

Wobzamknjenje k wustawkam wo zarunanju čestnohamtsce skutkowacych přislušnikow dobrowólneje wohnjoweje wobory Ralbicy-Róžant

Wobzamknjenje č. 52-12/2023

Wobzamknjenje dojednanja wo mjezykomunalnym zhromadnym džěle

Dohlad do protokola resp. wobzamknjenjow zjawneho posedženja w cyłym wobjimje je w času rěčnych hodžin gmejskeho zarjada móžny.

Hubertus Ryčer, wjesnjanosta

Wobzamknjeni techniskeho wuběrka gmejny Ralbicy-Róžant

Na posedženju techniskeho wuběrka dnja 05.12.2023 stej so scěhowacej wobzamknjeni schwaliloj:

1. Stejišćo k nowotwarej jednoswójbneho doma z carportom na ležownosći 7 w Konjecach
2. Stejišćo k twarej gratownje na ležownosći 117/23 w Sernjanach

Přichodne posedženje gmejskeje rady gmejny Ralbicy-Róžant wotměje so štwórtk, dnja 25.01.2024 we 18.30 hodž. na gmejnskim zarjedže w Róžeńće. Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

Přichodna zhromadźizna techniskeho wuběrka wotměje so wutoru, dnja 09.01.2024 we 18.00 hodž. na gmejnskim zarjedže w Róžeńće. Dnjowy porjad so přez městne wuwěški wozjewi.

Wozjewjenje wustawkow gmejny Ralbicy-Róžant wo zarunanju čestnohamtskeje džěławosće

Na posedženju gmejskeje rady gmejny Ralbicy-Róžant dnja 14.12.2023 buchu wustawki wo zarunanju čestnohamtskeje džěławosće schwalene.

Tute so w dobje wot 03.01.2024 hač do 12.01.2024 na informaciskich taflach gmejny zjawnje wupowěsnu.

Hubertus Ryčer
wjesnjanosta

Wozjewjenje wustawkow wo zarunanju čestnohamtsce skutkowacych přislušnikow dobrowólneje wohnjoweje wobory Ralbicy-Róžant (wustawki zarunanja wohnjoweje wobory)

Na posedženju gmejskeje rady gmejny Ralbicy-Róžant dnja 14.12.2023 buchu wustawki wo zarunanju čestnohamtsce skutkowacych přislušnikow dobrowólneje wohnjoweje wobory schwalene.

Tute so w dobje wot 03.01.2024 hač do 12.01.2024 na informaciskich taflach gmejny zjawnje wupowěsnu.

Hubertus Ryčer, wjesnjanosta

*Džakuju so gmejskim radži-
ćelam, čłonom techniskeho
wuběrka, wjesnym radam,
dobrowólnym wobornikam,
sobudželačerjam gmejny a
čestnohamtsce skutkowacym za
dobře, lětuše zhromadne džěło a
přeju jim kaž tež wšitkim
wobydlerjam gmejny žohno-
wane hody a strowe nowe lěto
2024!*

Waš wjesnjanosta Hubertus Ryčer

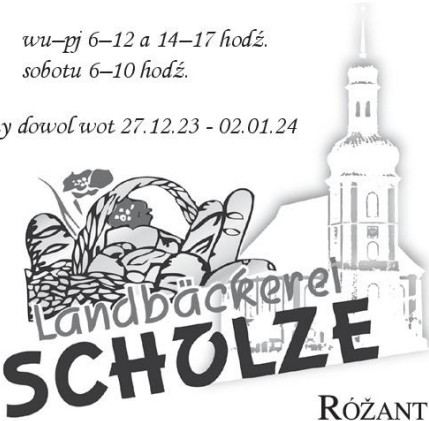
Rěčne hodžiny gmejskeho zarjada w Róžeńće: wutoru a štwórtk: 14.00–18.00 hodž. Rěčne hodžiny wjesnjanosty: štwórtk: 15.00–18.00 hodž. po dorěčenju Dowola dla wostanje gmejski zarjad wot 18.12.2023 hač do 09.01.2024 zawrjeny. Serbske wudaće gmejskeje nowiny so wot Sakskeho statneho ministerstwa nutřkowneho spěchuje. Naprawy so z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskeho plana, wobzamknjeneho wot zapósłancow Sakskeho krajneho sejma sobu financuja.	<u>Nuzowe čisła</u> <table><tr><td>milina</td><td>Sachsen Netz GmbH 0351/50178881</td></tr><tr><td>woda</td><td>Ewag Kamenz 03578/377377</td></tr><tr><td>płun</td><td>EVSE Wittichenau 035725/7410</td></tr><tr><td>wopłóčki</td><td>WAZV Lausitz 03578/377377</td></tr><tr><td>policija</td><td>110</td></tr><tr><td>nuzowy lékař / wohnjowa wobora</td><td>112</td></tr><tr><td>Zarjad. zwjazk »Při Klößterskej wodže«</td><td>035796/9460</td></tr></table>	milina	Sachsen Netz GmbH 0351/50178881	woda	Ewag Kamenz 03578/377377	płun	EVSE Wittichenau 035725/7410	wopłóčki	WAZV Lausitz 03578/377377	policija	110	nuzowy lékař / wohnjowa wobora	112	Zarjad. zwjazk »Při Klößterskej wodže«	035796/9460
milina	Sachsen Netz GmbH 0351/50178881														
woda	Ewag Kamenz 03578/377377														
płun	EVSE Wittichenau 035725/7410														
wopłóčki	WAZV Lausitz 03578/377377														
policija	110														
nuzowy lékař / wohnjowa wobora	112														
Zarjad. zwjazk »Při Klößterskej wodže«	035796/9460														
IMPRESUM – Gmejska nowina gmejny Ralbicy-Róžant Zamołwity: wjesnjanosta Hubertus Ryčer Gmejski zarjad Při Marijinej studničce 8 01920 Róžant Tel.: 035796/96832 Faks: 035796/96833 Mejlka: gemeinde@ralbitz-rosenthal.de Internet: www.ralbitz-rosenthal.de Towarstwa su za wobsah svojich stronow same zamołwite.	Redakciski kónc za wudaće małego róžka 2024: 15.01.2024 Prošu zapodajće wšitke přinoški za nowinu z mejlku na: gmejska.nowina@gmx.de Online-wudaće gmejskeje nowiny pod: www.ralbitz-rosenthal.de														

Adwentnička rentnarjow

Srjedu, 6. decembra 2023 wotmě so po zwučenym wašnju w Fabrikskej hospodže w Šunowje adwentne popołdno za rentnarjow našeje gmejny, kotřiž wužachu při dobrym přikusku tež składnosć za wosobinsku rozmołwu. Něhdźe 120 rentnarjow a rentnarkow bě přichwatało. Při tym poda jim wjesnjanosta Hubertus Ryčer dohlad do dźěławosće gmejny w lěće 2023 a dźěći Ralbičanskeje Serbskeje zakładneje šule pod nawodom knjeni Racheloweje a knjeni Jankowsceje skičachu zabawny program. Džak wuprajamy wšitkim, kotřiž su k poradženju přijomneho popołdnja přinošowali.

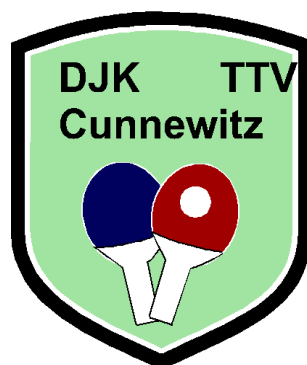

wu-pj 6-12 a 14-17 hodź.
sobotu 6-10 hodź.
mamy dowoł wot 27.12.23 - 02.01.24

**Landbäckerei
SCHÜLZE**
RÓŽANT
PŘI MARIJINEJ STUDNIČCE 12

*Swojim česćenym
kupcam, znatym
a přecelam přeju
hnadypotne hody a strowe,
spokoјne nowe lěto.
Zaptać Bóh za nam
wopokazanu swěru.*
Maik Šotta

Blidotenisowy wječor w Konjecach

Dnja 29. decembra 2023 přewjedźemy zaso naš tradicionalny blidotenisowy wječor za wšěch, kotřiž chcedža zaso jónu blidotenis hrać.

Započatk je za džěci wot 17.00 hodź. a za młodostnych a dorosćenych wot 19.00 hodź. na Konječan žurli.

Wšitcy zajimcy su na tutón wječor wutrobnje přeprošeni.

Blidotenisowe towarstwo Konjecz

Serbskŕa zakłŕadna ŕula Rałbicy

Delanski ZWónčk

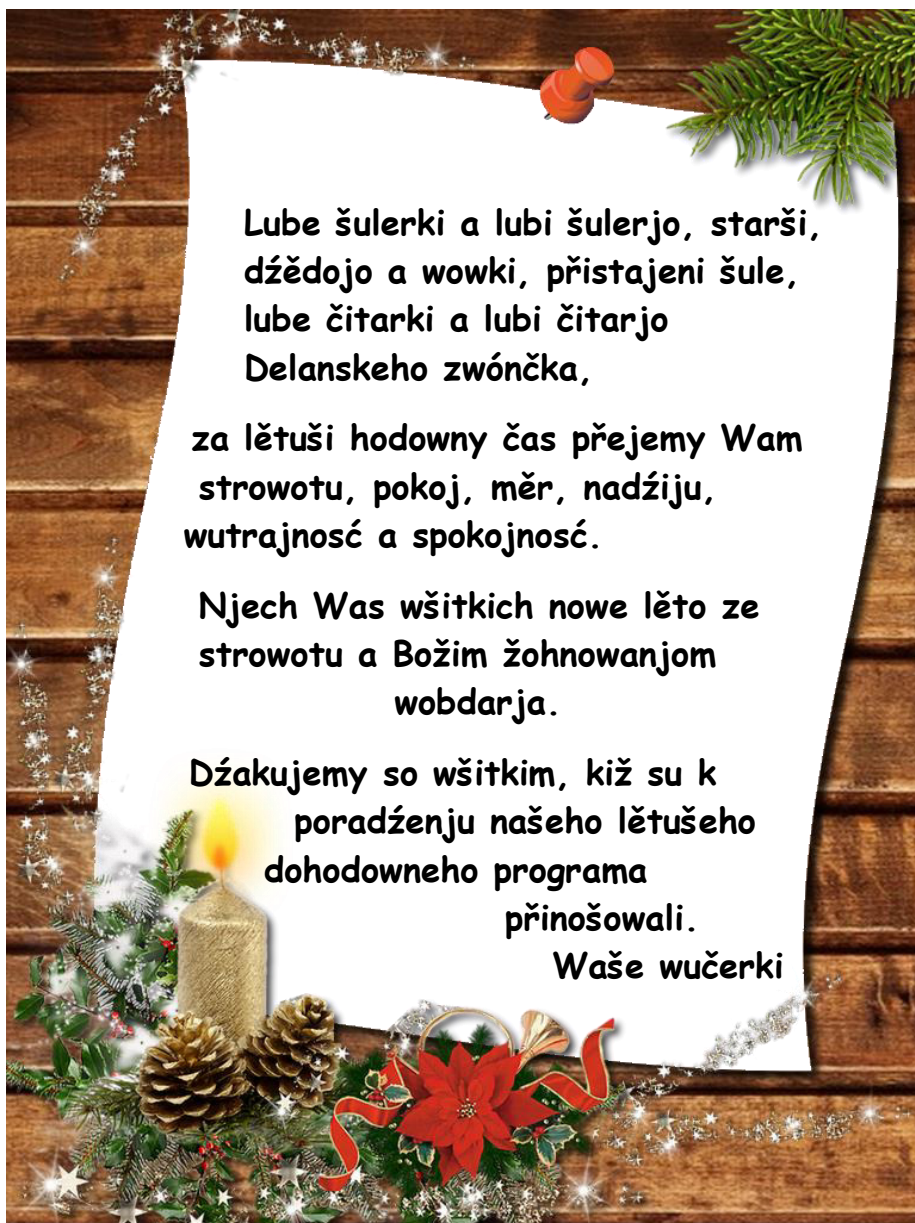
Wulki róžk 2024 / čisłŕo 92

Sorbische Grundschule Rałbitz

Zymska pycha

*Zymska pycha sněhowa, wŕu nam zemju přikrywa,
wŕa trawička, ta zelena pod sněhom so wohrěwa.*

Monika Kochowa

Lube ŕulerki a lubi ŕulerjo, starŕi,
džědojo a wowki, přistajeni ŕule,
lube čitarki a lubi čitarjo
Delanskeho zwónčka,

za lětuŕi hodowny čas přejemy Wam
strowotu, pokoj, měr, nadžiju,
wutrajnoŕ a spokojnoŕ.

Njech Was wŕitkich nowe lěto ze
strowotu a Božim žohnowanjom
wobdarja.

Džakujemy so wŕitkim, kiž su k
poradženju naŕeho lětuŕeho
dohodowneho programa
přinoŕowali.

Waŕe wučerki

FAB-mobil na našej šuli

Zawěsće sće so přez wulki čorny bus, kiž steješe kónc nowembra na našim šulskim dworje, dźiwali. Wulke nadpismo FAB-mobil nam přewjele njepřeradzi.

FAB-mobil je wumětski a kulturny labor w Sakskej. Bus je kopaty poły z digitalnej techniku z wjele městnom za kreatiwitu a zhromadne eksperimentowanje. Bus poskića kursy za dźěći a młodostnych. Z tutym projektom chce so wćipnota na kreatiwne technologije kaž 3D-čišć, robotiku a programěrowanje zbudzić. Projekt zawěsći ze swojim poskitkom samo spjelnjenje dźěla wučbneho plana.

Šulerjo 4. lětnikow mějachu w busu składnosć, so z digitalnej techniku zaběrać a wudžětki ze wšelakimi modernymi čiščakami wučišćeć.

Přihoty za adwentny koncert

Přez cyły tydžeń běžachu přihoty za naše adwentne wiki. Wšitke rjadownje paslachu ze staršimi dariki, pječechu poprjančki, molowachu, šijachu a tež wšitko rjenje zapakowachu. Na wobrazomaj su šulerjo 2. lětnika pilni při přihotach za naše wulke kónclětne zarjadowanje. Wutrobny džak wšitkim starším.

Naš dohodowny koncert

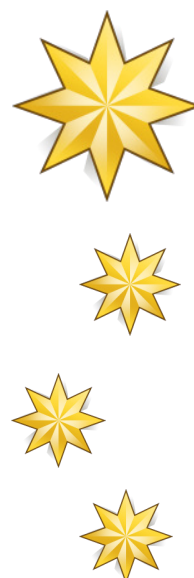
Tež lětsa wotmě so na našej šuli zaso naš tradicionelny dohodowny koncert. Starši, bratřičkoj, sotřički, džědoj, wowki a druzy hosćo wupjelnichu našu sportownju.

Wulka kulturna skupina pod nawodom wučerkow knjeni Rachelineje a knjeni Jankowscyneje zaspěwa něžne, znošowace a radostne spěwy „Wo hałužkach we wazy“, kak „Wonka wětr hraje“ a rejowachu kaž „Małe sněženki“. W rjanych zwjazowacych słowach wjedźechu džěći přez program. Hač je ramik wažniši hač wobraz, honjeńca za darami a dekoracija za naše bydlenje bóle postajowace hač hodowna mysl? Ze swojimi přinoškami pytachu džěći za wotmołwu. Kóždy rjadownja překwapi ze swójskimi přinoškami. Basnje, spěwy a bajka zahorichu přihladowarjow. Knjeni Hermanowa z SLA nazwučowa w cyłodnjowskim poskitku žiwu rejowansku scenu z mróčelkami a sněženkami. Tež to rjany wukon!

Haj samo Swjaty Mikławš a Swjata Borbora steještaj rjenje zdrasćenaj na jewišću. Džěći předstajichu wotpowědne serbske nałožki. Cunjo a swjatočnje znošowaše so pišćatkowa hudźba šěsć wobdarjenych

šulerkow. Cyły program z telko džěćimi, haj, to běchu wjace hač pječ, šěsć palčikow jako pomocnicy. Hdyž zanjese so posledni spěw kulturneje skupiny „Nano, praj mi, prašam so, hdže zbožo chowa so ...“ a wotmołwu „... zbožo we mni chowa so“, zakónči so krasny dohodowny koncert.

Wšitcy sobuskutkowacy přinošowachu kaž frinkolace hwězdźički k wulkemu błýšcej, kiž swěći
nětko w našich wutrobach a přihotuje nas na hodowny džiw.

Šulska wjednica knjeni Liehnowa
podžakowa so wutrobnje wšěm
wuhotowarjam a pomocnikam. Naš
domownik knjez Langa a gmejnskej
džětačernej postarachu so jara
spuščomnje a pilnje, kaž kóžde lěto, wo
ławki, stólcy, štomy a milinu. Wutrobný
džak jim.

Knjez Wjesela podpěraše nas zaso wuběrnje ze swojej techniku, daše hwězdam na scénach
rejować a džěćace hłasy znošować. Tež jemu wulki džak za jeho pomoc a ščerpnosć.

Po programje překwapjachu hodowne wiki wopytowarjow. W małych budkach čakachu džěći z
kóždeje rjadownje. Zhromadnje ze staršimi běchu pilnje paslili, pjekli a warili. Dny do
koncerta wonješe jara hodownje po cyłej šuli. Wšudže wulka napjatosć! Kajki radostny
napohlad, hdyž nošachu hordže paslenki a wudžětki do budkow! Po programje wšěm horcy
džěćacy punš a wosušk našich wokolnych pjekarjow zestodža. Wutrobný džak Šoćić
pjekarnjomaj a Zahrodniček pjekarni za darjeny wosušk.

Hosćo wužichu tež składosć, wćipni po rjadownjach dundać. Tak mějachu tróšku dohlada do
wšědnje šulskeje wokoliny svojich džěći.

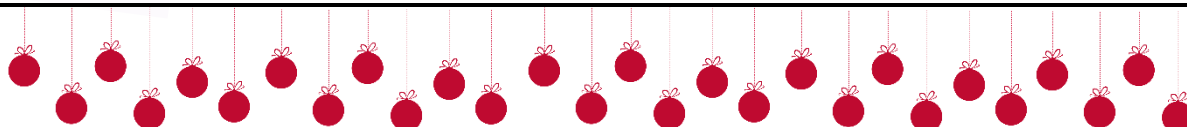
Sonja Lukašowa

ŠULSKE NOWINY

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
www.sorbische-schule-ralbitz.de

Wulki różk 2024
28. lětnik, 280. wudaće

Zakónčaca jězba do Berlina

Spočatk septembra smy so z našej rjadowniskej wučerku knjeni Hajnowej a z knjezom Kliemankom do Berlina podali. Što bě wotpohlad? Zakónčaca jězba! Něhdže w 10 hodź. smy sej k Aleksandrowemu naměstu a wottam dale z

tramwajku k našemu hostelej dojěli. Krótko po tym wočakowase nas hižo přěni programowy dypk tydženja: Berlinske podswěty w Fichtowym bunkeru. Tam smy zajimawe fakty kołowokoło Druheje swětoweje wójny a powójnskeho časa zhonili. Wutoru, po zhromadnej snědani, smy sej městnosć wobhladali, na kotrejž bu Němska dźělena, tak mjenowany „palast sylzow“.

Druha stacija dnja bě „Dungeon“, hdžež přeběžachmy najwšelakoriše rumnosće trašaceho kabineta. Wječor wočakowaše nas highlight tydženja: „Blue Man Group“. Su to tři mužojo, kotřiž su módri namolowani. Woni předstaja wosebitu show ze swěcu a hudźbu, kotraž so wšitkim jara lubješe.

Srjedu rano mějachmy wjedženje po Zwjazkowym sejmje. Katrin Michel ze strony

SPD nas postrowi. Za nju mějachmy wězo někotre prašenja spřihotowane. Wječor smy sej słódny dener zestódžeć dali.

Štwórtk wobhladachmy sej muzej spionaže, w kotrymž zhonichmy, zo su hižo stari Egyptowčeno spionažu wužiwali. Wječor podachmy so na druhi wjeršk tydženja, lasertag. Smy so tam tak prawje wucychnować móhli.

Sprócni skazachmy sej pizzu a dachmy tydzień wuklinčeć.

Pjatk po snědani wobhladachmy sej hišće Checkpoint Charlie, prjedy hač so krótko po tym na dompuć podachmy. Chcemy so hišće raz pola knjeni Hajnowej, knjeza Kliemanka a našich staršich podžakować, zo nam tajki rjany tydzień zmóžnichu.

- tekst: Hańža Domšec, wobrazy: Mathias Kliemank -

Tykanje žołdźow w Jitku

Pjatk, 3. nowembra 2023 poda so rjadownja 8z z kolesom na puć do Jitka, zo by tam z knjezom Wjeselu žołdže w lěsu tykala.

Něhdže w 12:30 hodź. wotjěděchmy z kolesom na krótku jězbu do lěsa za Ralbicami. Tam zetkachmy knjeza Wjeselu, kotryž měješe wjele žołdźow ameriskeho čerwjeneho duba kaž tež šišKateho duba k tykanju sobu. Rozdžělichmy so do partnerskich skupin. Stajnje jedyn dósta łopać a druhi žołdže. Z łopaću wury so něhdže kóžde poł metra mała džěrka, do kotrejež so žołdž tykny, z pjeršču zasypa a kruće přistupi. W přestawce dóstachmy za naše džěto słódnju limonadu.

Džěto džěše nam derje wot ruki a natyкахmy tak něhdže tři štwórc wot pječ hektarow ze žołdžemi. Tuta akcija njepomha jenož knjezej Wjeselej, lěs zaso zalěsnić, ale tež nam za napjelnjenje našeje rjadowniskeje kasy za planowane sněhakowarske lěhwo.

Mějachmy mnoho wjesela, nahi džěl lěsa znova zalěsnić. Džakujemy so knjezej Wjeselej wutrobnje za rjane dožiwjenje.

- tekst: Louisa Domanic -

Sportowy třibój

Wšitkich šulerkow a šulerjow wočakowaše kónc septembra wulke dožiwjenje, sportowy swjedžeń! Wšitcy zetkachu so rano w šuli a pomhachu při přihotach wšelakich wubědžowanskich stacijow. Sportowaj wučerjej powitaštaj wšitkich na dworje. Nadawk 10. lětnika běše ze wšěmi sćoplenke zwučowanja přewjesć. Tak bu při skakanju a rejowanju wšitkim derje ćopło.

Sćoplenje skónči so z běhom přez trawnik stadija. Po

zwučowanjach podachu so rjadownje z přihotowanym časowym planom k přiřadowanym stacijam. Sportowy třibój wobsteješe z mjetanja bulikow abo kulostorka, sprinta a dalokoskoka. Kóždy jednotliwc wojowaše wo najlěpši wukon. Po tym zo bu kóžda stacija wuspěšnje wotzamknjena, njebě pak sportowy swjedžeń hišće zakónčeny.

Nětko hrajuachu so hry kaž na přikład kopańca, wolejbul abo pjerkebuhl. Nimo šulerkow a šulerjow wobdžělichu so tež wučerki a wučerjo na hrach a podpěrachu šulerske mustwa. Dypkownje k wobjedowej přestawce zakónči so sportowy swjedžeń z mócnym: Sportej zdar!

Džakujemy so knjezej Bejmakej a knjezej Kliemankej za wuspěšne planowanje a přewjedženje sportoweho swjedženja.

- tekst: Judit Šurec; wobrazy: Pětr Bejmak -

Archeologiske wurywanki na šulskej ležownosći

Na šulskej ležownosći přewjedze so w oktobrje archeologiske wurywanje. We wučbje stawiznow smy sej předewzali, zhromadnje z 5. lětnikom taj-

ne pokłady ze šulskeje pěskoweje jamy wotkrywać. W teoriji zeznachu šulerki a šulerjo do toho nadawki a džěłowe graty archeologu. Wuhotowani z kłobukom, lupu, seršćowcom, łopaču a mulerskej łžicu podachmy so k městnosći přepytowanja. Zo

bychu so historiske wurywanki namakać móhli, bě tróšku pilnosće, wutrajnosće a dokładneho džěła trěbne. Młodži archeologoj běchu jara wuspěšni a zahorići přez namakanki. Mjez druhim wurychu so nopy, słonowina

(Elfenbein), stare horncy a keramika, fosilije, kónčki kłokow (Pfeilspitzen), karany, škórnje, mólby, debjenki a pjenjezy. Wosebje fascinowace běše stary póštowy kašćik, w kotrymž bě za našich wědomostnikow słódki pokład schowany.

Facit: Archeologiske wurywanje bě chětro wuspěšne a zahori šulerkow a šulerjow.

- tekst a wobrazy: Mathias Kliemank -

Sće hižo wědźeli?

Ćmowa ješćelca - Mauereidechse

Ćmowa ješćelca je domjacy reptil, kotryž so tak spěšnje njenamaka, dokelž zamóže so derje w škałbach chować. Někotři z was su ju zawěsće hižo při stónčenju na kamjenjach wuhladali. Sće so poprawom raz prašeli, kak runje tutón reptil zymu přežiwi?

Ješćelca narosće na něhdže 15 do 20 centimetrow. Kaž wšitke ćopłozymne zwěrjata je tež ješćelca wot temperatury wotwisna. Tohodla wupyta sej wona rewěr k stónčenju, kotryž je jenož někak 25 kwadratnych metrow wulki. Wona namaka tam dosć cyroby a městno za lehnjenje jejkow. Njeje přeco tak lochko w žiwjenju ješćelcy, dokelž ma mnoho njepřećelow kaž pazoraka, rapaka, srokopjela (Neuntöter) a wuža (Schlingnatter).

Přińdźemy wróćo k spočatnemu prašenju: **Kak přebywa ěmowa ješćelca w zymje?** Samo w zymje móže so wona wonka wobkedźbować. Za to přetorhnje zymski měr, kotryž traje wot oktobra do měrca. Poprawom pak přebywa zymu w škałbach mjez kamjenjemi abo w zemskich džěrach. W nalěću wotuća najprjedy mužiki, zo bychu bój wo najlěpši rewěr přewjedli.

- tekst: Milan Borška -

žórto: <https://www.nabu.de/tiere-und-pflanzen/amphibien-und-reptilien/reptilien/13996.html#:~:text=Wie%20alle%20wechselwarmen%20Tiere%20ist,Okttober%20bis%20M%C3%A4rz%20reichen%20Winterruhe>

INFORMACIJE - TERMINY - WŠELČIZNY

hač do 2. wulkeho róžka

wot 10. do 12. wulkeho róžka

16. wulkeho róžka

wot 16. wulkeho róžka do 2. maćeho róžka

wot 29. wulkeho róžka do 2. maćeho róžka

hodowne prózdniny

regionalny dzeń UNESCO

šulow

dzeń wotewrjenych duri

kontejner

sněhakowarske lěhwo

8. lětnika do Altenberga

Hodowna tradicija jónu hinak

Chošća schować - Norwěgska

Štóž chce w Norwěgskej hody srjódki poprjancow ze špundowanja mjesć, ma zwjetša problem - wšitke chošća w domje su přeč. Přečina toho leži we hłuboko zakorjenjenym přiwěrku Norwegčanow: W hodownej nocy zwaža so wšitke wjery a duchy ze swojich chowankow, zo bychu hłuposće z wobsydstwami ludźi ćěrili. Chodojty pytaja w domach za chošćemi, z kotrymiž móža dźiwje po městach lětać a so wo chaos starać. Zo bychu so chodojty wot nócnych wulětow wotdźerželi, chowaja Norwegčenjo wšitke chošća. Tak njetrjebaja pozdžišo na třěchu susoda zalězc a wšitko zaso dele zrumować.

Hodowny fakt: Zo bychu so chodojty pod garantiju wučěrili, třěla so w Norwěgskich wjeskach wječor husto z třělbu do powětra.

- tekst: Louisa Domanic; ideja: <https://www.iamexpat.de/lifestyle/lifestyle-news/christmas-pickles-story-behind-german-christmas-tradition> -

Přejemy wšitkim šulerkam a
šulerjam, štaršim, džědam
a wowkam kaž tež wučerkam a
wučerjam žohnowane a
hnadypołne hody, rjane
prózdny a měrny hodowny
čas.

- wobrazy: www.pixabay.de -

HODOWNY NYŠPOR
chór Lipa

štvórtk, 28.12.23

17:30 hodź. w Róžeńce

Weihnachtsandacht in Rosenthal